پنج شنبه ۲۴ خرداد ۱۴۰۳ ، ۰۶ ذی الحجه ۱۴۴۵ ، ۱۳ ژوئن ۲۰۲۴ ، شماره ۲۱۵۱۳ ، سال هفتاد و پنجم

خراسان
روزنامه صبح ایران

روزنامه خراسان
صاحب امتیاز: رتبه ۵ نشریات کشوری
مدیرعامل و مدیر مسئول: موسسه فرهنگی هنری خراسان
سردبیر: حسین سعیدی
دفتر مرکزی: سیدعلی علوی
صندوق پستی: مشهد، بلوار شهید صادقی (سازمان آب)
تلفن: ۹۱۷۳۵-۵۱۱
نمابر دبیرخانه: ۳۷۶۳۴۰۰۰ ۰۵۱
پذیرش آگهی: ۳۷۶۲۴۲۹۵ ۰۵۱
۳۷۰۱۰ ۰۵۱

روابط عمومی: ۳۷۰۰۹۱۱۱ ۰۵۱
نمابر تحریریه: ۳۷۶۱۵۰۴۲ ۰۵۱
نمابر جوابیه‌ها: ۳۷۶۵۷۷۷۲ ۰۵۱
نمابر آگهی‌ها: ۳۷۶۱۲۰۳۵ ۰۵۱
تلفن امور مشترکین: ۳۷۰۰۹۷۷۷ ۰۵۱
نمابر شهرستان‌ها: ۳۷۶۷۴۲۳۴ ۰۵۱
دفتر تهران: خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، کوچه ناردان، پلاک ۲۳
تلفن: ۸۴۴۱۱ ۰۲۱ ، (باظرفیت ۳۰ خط)

نمابر دبیرخانه: ۸۸۴۳۳۲۷۰ ۰۲۱
نمابر تحریریه: ۸۸۴۳۷۳۳۰ ۰۲۱
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹
چاپ مشهد: شهرچاپ خراسان
چاپ تهران: چاپخانه جام جم برتر برنا
www.khorasannews.com
e-mail:info@khorasannews.com
آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای روزنامه خراسان را در سایت بخوانید

حضرت علی علیه‌السلام می‌فرمایند:
أَکْرِمْ عَشِیرَتَکَ فَإِنَّهُمْ جَنَاحُکَ؛
خویشاوندان خود را گرامی بدار، چرا که آنان بال و پرِ تو هستند.
[غررالحکم: ج۲، صفحه ۲۲۹]

مشهد اذان ظهر ۱۱:۳۲ غروب آفتاب ۱۸:۵۰ اذان مغرب ۱۹:۱۱ نیمه شب ۲۲:۳۸ اذان صبح فردا ۰۲:۲۵ طلوع آفتاب فردا ۰۴:۱۳

تهران اذان ظهر ۱۲:۰۴ غروب آفتاب ۱۹:۲۱ اذان مغرب ۱۹:۴۲ نیمه شب ۲۳:۱۱ اذان صبح فردا ۰۳:۰۲ طلوع آفتاب فردا ۰۴:۴۸

زمزمه‌ها از تکرار سناریوی ۹۲ در اردوگاه اصلاح طلبان؟

سخنان پزشکیان در قاب تلویزیون با واکنش‌های مختلفی همراه شده و برخی از اصلاح طلبان ظاهرا به گزینه‌های دیگر همچون پورمحمدی هم فکر می‌کنند. سخنگوی جبهه اصلاحات با انتقاد از پزشکیان نوشت: امید می‌رود ایشان از ادبیات متناسب با انتظارات اکثریت منتقد برای به میدان آوردن آرای خاموش استفاده کند

توکلی - با گرم‌تر شدن هوا آرام آرام تنور رقابت‌های انتخاباتی هم گرم‌تر می‌شود. نامزدهای انتخاباتی هر کدام در وقت تعیین شده در قاب تلویزیون ظاهر شده و هر یک از برنامه‌های خود در دولت بعد رونمایی می‌کنند. رسانه‌ها و تحلیل‌گران سیاسی نیز هریک از زاویه‌ای نامزدهای انتخاباتی را مورد ارزیابی قرار می‌دهند. اگرچه طبق بررسی‌های انجام شده، این مناظرات انتخاباتی است که بیشترین تاثیر را در میان مخاطبان تلویزیون و رای‌دهندگان مردمی دارد اما اظهارات نامزدهای انتخاباتی و بیان دیدگاه‌ها و مواضعشان در باره موضوعات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مورد توجه مردم بوده و بر سبد رای نامزد انتخاباتی موثر است.

اولین برنامه؛ دور از انتظار

این روزها اما سخنان پزشکیان در قاب سیمای ملی نقل محافل سیاسی است. از برخی حواشی همچون اشتباه لپی - محاسباتی اش در گفت‌وگوی ویژه خبری که بگذریم، این نامزد انتخاباتی ساده، صمیمی و باور پذیر در قاب تلویزیون ظاهر شد. هوش هیجانی و قدرت سخنوری بالای او می‌تواند با یک استراتژی درست ترکیب شود و رقیبی جدی برای سایر نامزدها ایجاد کند. برخی اظهارات او اما با چالش‌های زیادی همراه بود. خودی منتقد جلوه کردن و نداشتن برنامه مشخص و در نهایت امروزی نبودن از نقاط ضعف جدی پزشکیان بود. اظهارات پزشکیان اما تا این جای کار نشان می‌دهد که او سطح انتظارات را از خودش بالا نبرده اما کمی تا قسمتی جدی کاهش داده است. پزشکیان به جای حرکت به سمت انتهای طیف اصلاح طلبی در وسط طیف مانده و اظهاراتش اگرچه برخی پایگاه اصلی رای او را راضی نکرده اما برای رای دهنده مردد جذاب بوده است. نباید فراموش کرد که رای دهنده پایگاه‌های اصلی همیشه به کاندیدای اردوگاه سیاسی خود رای خواهد داد اما رای دهنده مردد ممکن است به رقیب رای دهد و همان طور که می‌دانیم در انتخاباتی که رقابت نزدیک باشد، سرنوشت انتخابات را آرای مردد یا همان آرای خاکستری روشن می‌کند. در هر حال اما واکنش‌های مختلفی به اظهارات پزشکیان در فضای مجازی شکل گرفت. برخی، اظهارات او را صادقانه و صمیمی عنوان کردند و در طرف دیگر برخی اما آن را قابل قبول ندانستند و نقدهای جدی به آن وارد کردند. قربانعلی صلواتیان از جمله کسانی بود که در شبکه ایکس به تقدیر از پزشکیان پرداخت و اظهارات پزشکیان مبنی بر این که برنامه وجود دارد و باید به کمک مردم آن را انجام داد، به فال نیک گرفت و برنامه دولت قبل را برنامه توسعه هفتم بیان کرد و نوشت: «هر دولتی سر کار بیاید موظف به اجرای آن است.» علی احمدنیا، سردبیر سابق کانال اصلاحات نیوز هم به حمایت از اظهارات پزشکیان پرداخت و نوشت: «او می‌توانست شعاری صحبت کند اما سعی کرد وعده‌ای ندهد و مردم را ساده فرض نکند، او برای مردم بیش از این‌ها ارزش قائل است.» غلامرضا کاشی، استاد علوم سیاسی در تحلیل سخنان پزشکیان نوشت: «تقریبا هیچ نشانی از تقابل سیاسی در آن مشاهده نمی‌شود؛ عقلانیت بوروکراتیک با هدف مدیریت عقلانی امور عمومی ماحصل کلام او بود؛ این مولفه‌های گفتمانی چرخش مهمی در گفتار مألوف اصلاح‌طلبان محسوب می‌شود.» در همین راستا کاربری هم نوشت: «پزشکیان انتظارات رادیکال‌ها را برآورده نمی‌کند. نه آن دسته که مایل‌اند جایگاه ریاست جمهوری را به نقطه‌ای برای تقابل با نظام و رهبری تبدیل کنند (ناآرامی در بالا) و نه رادیکال‌های حزب‌اللهی که انتظار دارند رئیس جمهور در مقابل خواست و سلیقهٔ اکثریت مردم ایستادگی کند (ناآرامیِ در پایین).» کاربری دیگر نیز نوشت: «اگر اظهارات اخیر پزشکیان در سیمای ملی را به‌عنوان اولین کنش مهم انتخاباتی پزشکیان مبنا قرار دهیم به یک نتیجه می‌رسیم، فاصله بسیار زیاد پزشکیان از بخش مهمی از چهره‌های حقیقی ستادش و پایگاه رای اصلاح‌طلبان، در واقع پزشکیان در لیگ متفاوتی توپ می‌زد و این توپ زدن هر چه هست باعث بردن جام نخواهد شد.» سخنان پزشکیان که رنگ و بوی تندروی نداشت حتی با استقبال کیهان نیز همراه شد: «منافقین جدید و تندروهای غربگرای داخلی که نسبت به نطق تلویزیونی پزشکیان ابراز نارضایتی و طلبکاری از موضع بالا کرده‌اند، همان‌هایی هستند که در ادوار مختلف به تناوب، دور کسانی مانند مرحوم هاشمی، خاتمی، کروبی، عارف، روحانی، همتی و... جمع شده و تا عرش بالا برده بودند و ضمنا به وقتش هم که توقعات‌شان به قدر کافی برآورده نشده، پنجه بر صورت همین شخصیت‌ها کشیده و از بدترین توهین و تخریب دریغ نکرده‌اند. آقای پزشکیان که به درستی خود را خدمت‌گزار نظام و انقلاب می‌داند و در تشییع شهید رئیسی از ارادت خود به آن شهید گفت، قطعا آن قدر تجربه و تدبیر دارد که به بدخواهان کشور و ملت پهلو ندهد و فاصله‌گذاری منطقی داشته باشد.»

پزشکیان، عارف ۹۲ می‌شود؟

در طرف دیگر اما بازخوردهای منفی نیز کم نبود. محمدحسن آصفری، فعال سیاسی اصولگرا صحبت‌های پزشکیان را به جای ارائه راهکار، بیشتر حول محور گفتمان درمانی توصیف کرد. عبدالرضا داوری نیز به تسلط نداشتن پزشکیان به ادبیات و دانش حکمرانی اشاره کرد و نوشت: او در قالب نمایندگی فریز شده و اصلا در تراز ریاست جمهوری نیست. محمدعلی آهنگران، فعال سیاسی نزدیک به اعتدالی‌ها نیز نخستین حضور پزشکیان در تلویزیون را شعارگونه، سرشار از کلی‌گویی با رنگ و بویی از نگرش‌های سوسیالیستی دانست. اما نکته قابل توجه در میان واکنش‌ها آن جا بود که سخنان پزشکیان اصلا به مذاق جریان چپ اردوگاه اصلاح‌طلبی خوش نیامد تا جایی که صدای عبور از پزشکیان نیز شنیده شد. به عنوان نمونه محمود صادقی، کاندیدای رد صلاحیت شده اصلاح‌طلبان در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: نخستین برنامه زنده تلویزیونی دکتر مسعود پزشکیان پایین‌تر از حد انتظار بود؛ اگر تنها نامزد اصلاح‌طلبان در برنامه‌های بعدی با همین دست‌فرمان حرکت کند، توانایی برانگیختن سازمان رای اصلاح‌طلبان را نخواهد داشت. او گفتمان پورمحمدی را تحول‌خواهانه‌تر از پزشکیان دانست و تاکید کرد مردم از شعار عبور کرده‌اند. جواد امام سخنگوی جبهه اصلاحات نیز با ادبیاتی غیر منتظره به انتقاد از سخنان پزشکیان پرداخت و گفت: «ضمن حمایت از آقای دکتر مسعود پزشکیان به‌عنوان یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب، باید گفت سخنان شب گذشته ایشان در گفت‌وگوی خبری موجب گلایه بسیاری از علاقه‌مندان گردید. امید می‌رود ایشان در نشست‌های خبری بعدی به‌جای توجه به پایگاه رأی دولت معجزه هزاره سوم از ادبیات متناسب با انتظارات اکثریت منتقد برای به میدان آوردن آرای خاموش استفاده کنند.» در ادامه نیز حسین درخشان فعال سیاسی اصلاح طلب نوشته است: «صحنه چهار ضلعی ۹۲ است، اما این که پورمحمدی روحانی ۹۲ باشه و پزشکیان عارف، بعد از مناظره دوم و سوم مشخص می‌شه. ولی پور محمدی خیلی آماده‌تر از پزشکیان به نظر میاد.» شنیده‌های دنیای اقتصاد از محافل خصوصی اصلاح‌طلبان اگرچه حکایت از آن دارد که پزشکیان به‌صورت عامدانه با لحن ملایم در این برنامه ظاهر شده بود تا سیگنال آرامش به طرف مقابل منتقل کند؛ اما به باور بسیاری از تحلیلگران ادامه این مسیر به نفع پزشکیان نخواهد بود. در همین راستا فرهیختگان نوشته است: «پزشکیان میان یک سخنرانی حوصله‌سربر در تلویزیون که شبیه نطق نماینده مجلس بود یا مواضع آتشین و رادیکال، می‌تواند با انتخاب راه سوم روی نقاط ضعف رقبا تمرکز کند و با ایجاد تفاوت محسوس میان خودش با بقیه، کار را به دور دوم بکشاند. کاری که از او به عنوان یک نیروی سیاسی باسابقه برمی‌آید. اگر کاندیدای اصلاح‌طلبان با مسیر فعلی ادامه دهد، اصولگرایان احتمالا با دست بازتری یکدیگر را نقد می‌کنند. آن‌ها اگر خیال‌شان از رای پایین پزشکیان راحت شود، متفاوت رفتار می‌کنند. ولی اگر نگران دور دومی شدن یا شکست در مرحله اول باشند، با احتیاط درباره هم کنش خواهند داشت. شاید نظر سبد رای ایدئولوژیک اصولگرایان ثابت بماند ولی بخش بزرگی از کسانی که حتما با احتمال زیاد در انتخابات شرکت می‌کنند، نظر قابل تغییری دارند. تغییر نظر آن‌ها بیشتر محصول اشتباه کاندیداها در مسیر انتخابات است. اشتباهاتی که قبلا از سوی همه دو ضلع اصلی اصولگرایان دیدیم و بعید نیست دوباره تکرار شود. نقش پزشکیان با این تفاسیر محدود به سبد رای اصلاح‌طلبان نیست، او می‌تواند با قوت و ضعف در عمل سیاسی سبد رای اصولگرایان را هم جابه‌جا کند و روی تصمیمات آن‌ها اثرگذار باشد.»

توقع پر ریسک اصلاحات

در هر حال اما باید گفت که جریان رادیکال اصلاح طلبی و کسانی که بر پزشکیان فشار می‌آورند که او در کمپین انتخاباتی خود، بر پایگاه رای اصلاح طلبی تاکید و فضا را دو قطبی کند، از این نکته مهم غافل‌اند که اولا انتخابات ریاست جمهوری بیشتر از آن که حزبی باشد، شخصی است و ثانیا اگر نامزد متمایل به ایفای یک نقش نباشد، آن نقش در اجرا و در عمل خوب در نمی‌آید. اساسا کاریزما و شخصیت مسعود پزشکیان طوری نیست که بخواهد یا بتواند دو قطبی ایجاد کند. ضمن این که انتخابات ۷۶ بر خلاف تصور برخی دوستان دو قطبی نبود. دو قطبی آقای روحانی هم به لطف بازی خلاقانه مرحوم هاشمی امکان تحقق پیدا کرد. از این رو اشتباه است اگر ما فقط دوران بعد از موفق شدن افراد را املاک قرار دهیم. نمی‌توانیم پزشکیان امروز را با خاتمی ۸۴ یا روحانی ۱۴۰۰ مقایسه کنیم. اصلاح طلبان به ویژه جریان چپ اردوگاه اصلاح طلبی، باید با تحلیل دقیق و علمی شرایط فعلی استراتژی طراحی کنند. انتخابات عرصه آزمون و خطا نیست. بی تردید شرایط در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳، با ۹۶ و ۹۲ و ۷۶ تفاوت‌های اساسی دارد و بدون توجه به این تفاوت‌ها نمی‌توان استراتژی طراحی کرد. از طرفی هیچ نامزدی به صرف کسب رای اصلاح طلبان نمی‌تواند برنده انتخابات شود. به عبارت ساده‌تر سرنوشت انتخابات در دست آرای مردد یا همان خاکستری است و بخشی از این آرای مردد از دو قطبی شدن فضا می‌ترسد و نگران می‌شود و لذا ممکن است یا رای ندهد یا به پزشکیان رای ندهد. اصلاح طلبان مجدد با همان پارادوکس عارف-روحانی سال ۹۲ مواجه شده‌اند. عارف اصلاح طلب‌تر بود اما روحانی از نظر کمپینی قوی‌تر بود. عارف شانس پیروزی نداشت ولی روحانی داشت. این در حالی بود که روحانی کاراکتر خاص خودش را داشت و تا آخر خود را ذیل چتر اصلاح طلبان تعریف نکرد. بنابراین این ادعا که اصلاح طلبان به تنهایی می‌توانند برنده انتخابات شوند درست نیست. کما این که اصولگرایان هم نمی‌توانند. نامزدی برنده است که توان اقناع آرای مردد و شناور را داشته باشد که فعلا بین ۴۰ تا ۵۰ درصد رای دهندگان را تشکیل می‌دهند! حزب مشارکت هم در سال ۸۴ با این خطای استراتژیک که فرهنگ حزبی شدن در جامعه جا افتاده است، نامزد اختصاصی معرفی کرد که در باخت اصلاح طلبان بی تاثیر نبود. حتی در خود اروپا که مهد نظام حزبی است بحث بر سر این است که اکثر رای دهندگان حزبی رای نمی‌دهند چه برسد به انتخابات ریاست جمهوری که اساسا فرمول آن متفاوت است. شاید پزشکیان بتواند با ایجاد تکانه‌های متوالی و بدون قطبی کردن، برنده انتخابات شود اما هیچ نقشه راهی در کمپین بدون ریسک نیست. نقشه راه و استراتژی انتخاباتی هم از دل بحث‌های سیاسی روزمره و رایج و چند ساعته در نمی‌آید. با همه این توضیحات اما به نظر جریان اصلاحات حداقل فعلا قرار نیست سناریوی ۹۲ را تکرار کند و به سراغ پورمحمدی برود. روز گذشته آذر منصوری در توئیتی تاکید کرد: «جمع‌بندی آخرین جلسه مجمع عمومی جبهه اصلاحات ایران: جبهه اصلاحات ایران در سراسر کشور در فرصت باقی مانده تا پایان تبلیغات، همراه و همگام با ستاد مرکزی دکتر پزشکیان همه ظرفیت‌های خود را برای پیروزی ایشان به کار گیرند.»

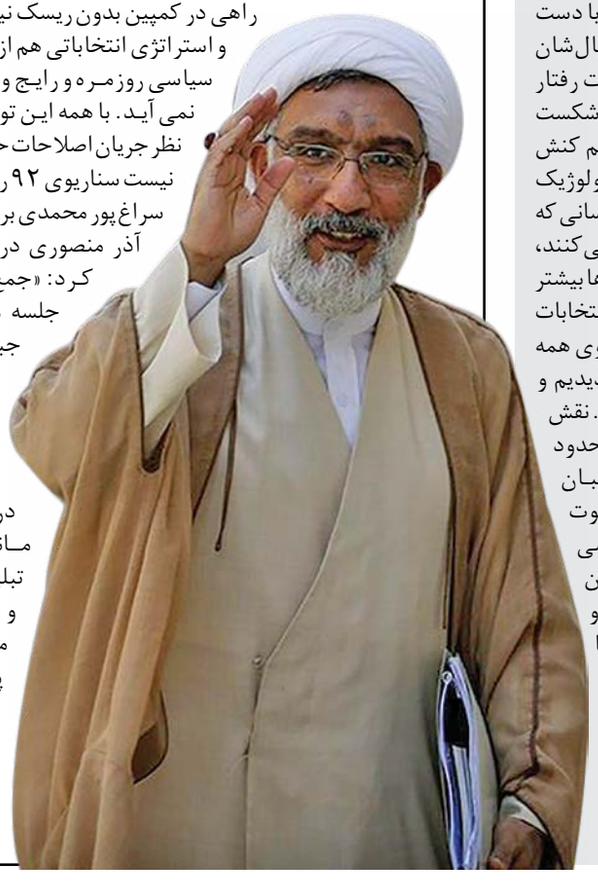

تازه‌های مطبوعات

• **دنیای اقتصاد** - بررسی‌های به‌عمل آمده از روند معاملات ارزی در روزهای پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری نشان می‌دهد که نرخ ارز در انتظار تعیین رئیس جدید دولت از میزان نوسانات خود می‌کاهد و به‌نوعی در خواب فرو می‌رود. این موضوع در حال حاضر نیز در حال رخ‌دادن است.

• **کیهان** - این روزها و در کوران رقابت‌های انتخاباتی اگر جریانی سیاسی باز هم از «تحریم‌ها» و دلسوزی‌اش برای «لغو تحریم‌ها» گفت؛ یقین داشته باشید باز هم پای یک کاسبی دیگر در میان است. آن‌ها نشان دادند حتی به قیمت افزایش رنج مردم به دنبال کسب کرسی قدرت هستند؛ با حضور «بانیان تحریم» هیچ تحریمی «لغو» نخواهد شد همان‌طور که در دولت آقای روحانی ۸۰۲ تحریم ضدایرانی تبدیل به بیش از ۱۵۰۰ تحریم شد.

• **اطلاعات** - بخشی از مشکلاتی که جامعه دچار آن است اتفاقاً محصول عدم شرکت در انتخابات است که باعث می‌شود آن‌ها که از حضور حداقلی مردم با شوق و ذوق استقبال می‌کنند، راحت‌تر به کرسی قدرت برسند. حال وقتی فرصت انتخاب بهتر پدید آمده چرا باید قهر کرد و آن‌ها که قهر را یک مبارزه مدنی تفسیر می‌کنند باید به این هم بیندیشند که آیا نتیجه قهرآنان ثمری در برداشته یا آن‌ها را که اتفاقاً از این قهر استقبال می‌کنند، به منزل مقصود رسانده است؟

• **جوان** - با فوتبالی که تنها ۸۰ میلیارد تومان از «فحش» و بی‌اخلاقی درآمد دارد، باید چه کرد؟ فوتبالی که این هنرش را هم باید به پرونده فساد مدیران، مربیان و بازیکنانش اضافه کرد تا متوجه شد با چه مجموعه‌ای طرف هستیم. مجموعه‌ای که هزینه فحش‌های آن ۸۰ میلیارد می‌شود، قطعاً رقم پرونده فسادش در مخیله ما هم نمی‌گنجد.

• **اعتماد** - تایید آقای پزشکیان نشان داد که راه اصلاحات معقول و منطقی با همه فراز و فرودش همچنان باز است و اگر روزی بسته شود باز هم می‌کوشیم و صبر آگاهانه به خرج می‌دهیم که بازش کنیم. روشن است که دلسوزان و نخبگان کشور با علم به همه کاستی‌ها و تجربیات تاریخی و رنج‌های مردم است که در کوران مشکلات و موانع و مقاومت‌ها در برابر اصلاح امور نگاه به درون دارند و سعادت و رفاه مردم و بسط عدالت را در بطن جامعه جست‌وجو می‌کنند.

انعکاس

• **الف خبرداد**: سرلشکر صفوی دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا با بیان این که رئیس جمهور باید به تمام بندهای قانون اساسی وفادار باشد و خود را مجری آن‌ها بداند، گفت: رئیس جمهور باید از دوقطبی‌سازی جامعه جلوگیری کند.

• **تابناک نوشت**: رئیس پلیس فتای فراجا گفت: فعالان فضای مجازی باید دقت کنند فقط انتشار مطالب خلاف واقع و کذب در انتخابات جرم نیست، بلکه بر اساس قانون انتخابات باز نشر این مطالب هم جرم محسوب می‌شود.

• **اصلاحات نیوز نوشت**: فلاحت پیشه رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مدعی شد: پیام روس‌ها در تعلیق مذاکرات مربوط به توافقنامه راهبردی روشن بود؛ گفتند، همه چیز موکول به نتیجه انتخابات ایران است. چنین پیام‌های مداخله جویانه‌ای فقط در دوران قاجار داده می‌شد. شش نامزد ریاست جمهوری باید پاسخ دهند چه برنامه‌ای برای بازگشت به اصل استقلال در سیاست خارجی دارند؟

• **جماران خبرداد**: حسین مرعشی دبیر کل حزب کارگزاران سازندگی درباره چینش کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳ گفت: از این ترکیب نامناسب‌تر نمی‌شد تنظیم کرد اولی همین تنظیم و ترکیب نامناسب و ناعادلانه برای ملت یک فرصت ایجاد کرده است.

• **عصر ایران نوشت**: حسن روحانی در بیانیه‌ای درباره ملاک‌های انتخاب رئیس جمهور آینده نوشت: کسی که می‌خواهد مسئولیت اجرایی کشور را به عهده بگیرد، باید حداقل برای ده مسئله زیر راه‌حل روشن داشته باشد و بتواند این راه‌حل را محقق کند: ۱-رفع تحریم/ ۲-رشد سرمایه‌گذاری/ ۳-سالم ورقابتی شدن اقتصاد/ ۴-حق اینترنت مردم/ ۵-شفافیت و توازن بودجه/ ۶-اصلاح سیاست‌های پولی و ارزی/ ۷-تأمین سلامت ارزان/ ۸-اجرای تام و تمام قانون اساسی/ ۹-تضمین آزادی‌های مدنی/ ۱۰-اعتلاء اخلاق در جامعه

• **جهان نیوز نوشت**: امیر محمدرضا آشتیانی وزیر دفاع درباره وضعیت هواپیمای ترابری سیمرغ گفت: آزمایش‌های پروازی این هواپیما با همکاری سازمان هواپیمایی کشور در حال انجام است و پس از طی این مرحله هواپیمای سیمرغ وارد ناوگان پروازی خواهد شد.